

Paruošė Pasvalio r. sav. Pedagoginės psichologinės tarnybos
logopedė metodininkė Andromeda Baršauskienė (2009)

Kaip šalinti akustinę disgrafiją?

kinesteziniais (kalbos organų judesių ir padėties pajautimu), klausos pojūčiais. Kartais reikia kalbos padargų judrumą bei lankstumą padidinti specialia artikuliacine gimnastika, pratimais. Ją atlieka logopedai.

Foneminės klausos lavinimas. Foneminė klausa – gebėjimas skirti fonemas. Gera foneminė klausa – sėkmingo mokymo rašyti prielaida. Siūlomos užduotys foneminei klausai lavinti:

- Skirti garsus (s-š, s-z, š-ž, t-d, p-b, k-g, r-l ir kt.) žodyje, sakinyje; nustatyti jų vietą (žodžio pradžia, pabaiga, vidurys);
- Diferencijuoti ilguosius ir trumpuosius balsius ir dvibalsius (y-i, u-ū, e-ė, o-uo, e-ė-ie); pirmiausia patartina parinkti žodžius, kuriuose garsai būtų kirčiuoti (rytas-ritas, lūpa-lupa, vėžys-ežys, jodas-juodas, melas-mielas...) ir tik po to analizuoti žodžius su nekirčiuotais garsais (medus, upė...);
- Diferencijuoti skardžiuosius – dusliuosius priebalsius žodžio pradžioje, viduryje tarp balsių, po to priebalsių samplaikoje (dušas-tušas, krabas-krapas, vardai-vartai, banga-bankas...);
- Skirti kietąsias ir minkštąsias fonemas (s-s', l-l', n-n'; ir t.t.). Išskirti iš žodžių kietąją fonemą, ją aptarti, skaityti ir rašyti žodžius su ja. Po to supažindinti su minkštąja fonema tokiu pat nuoseklumu. Vėliau jas diferencijuoti (gira-giria, šaudio-šiaudo, liepa-liepia ...).

Garsinės analizės ir sintezės mokymas. Geri foneminės analizės ir sintezės įgūdžiai labai svarbūs skaitymui ir rašymui mokytis. Pradėti reiktų nuo labai paprastų užduočių ir palaipsniui jas sunkinti.

- Išklausti sakinį, suskaičiuoti kiek žodžių, pasakyti, koks pirmas žodis, antras, trečias;
- Žodį suskaidyti į skiemenis, pasakyti pirmą žodžio garsą;
- Sugalvoti žodžių, turinčių nurodytą skaičių garsų; sugalvoti žodžių prasidedančių nurodytu garsu;
- Sudėti žodžius iš karpomojo raidyno raidžių, perskaityti juos;
- Prie duoto žodžio pridėti raidžių, kad pasikeistų žodis (oras-voras); pakeisti raides (musė-pusė), sukeisti skiemenis, garsus, raides vietomis (kala-laka, ragas-garas);

- Sudėti galimus žodžius iš skiemenų, raidžių (var, lie, ka, na, pa, ko: varna, liepa, varpa, pana, lieka, kanapa, kopa ir pan.);
- Tęsti žodžių grandinėlę, kurioje kitas žodis prasidėtų pirmesniojo paskutiniu skiemeniu ar garsu: sako-košė-šėrė-rėkė-kėdė-dėdė-dėkui-kuinas-nasrai-rainas....);
- Atspėti žodžio raides, įrašyti praleistas raides;
- Perskaityti žodį iš kito galo (SĖDĖK-KĖDĖS, KIETA-ATEIK...);
- Atspėk, koks žodis pasakytas paraidžiui, skiemenimis (L A P Ė – lapė, MA KA RO NAI – makaronai).
- Pildyti kryžiažodžius.

Naudota ir rekomenduojama literatūra:

1. Giedrienė, R., Monkevičienė, O. (1995). Kodėl nemiela mokykla? Vilnius.
2. Baracevičienė, V. (1998). Kaip dirbti su disgrafikais? Šiauliai.
3. Garšvienė, A., Ivoškuvienė, R. (1993). Logopedija. Kaunas.